

ශ්‍රී ලංකාවේ ආන්ඩුව ඇඟලුම් කම්කරුවන්ගේ වැඩ වර්ජනය බිඳීමට පොලිස් දඩයමක් දියත් කරයි

Sri Lankan government launches police witch-hunt to break garment workers' strike

නිහාලු ගිණියනගේ සහ අයිවන් ප්‍රනාන්දු විසිනි
2011 මාර්තු 7

කොළඹ ආසන්නයේ පිහිටි ආන්ඩුවේ නිදහස් වෙලඳ කලාපවලින් එකක කම්කරුවන්—ප්‍රධාන වශයෙන් ම ස්ත්‍රී කම්කරුවන්—කර ගෙන ගිය ධෛර්යමත් වැඩ වර්ජනයක් බිඳීම සඳහා සන්නද්ධ පොලිස් හටයන් සිය ගනනක් බලමුද්‍ර ගන්වා ඇත. මෙය මුකලි මනින්ද රාජපක්ෂගේ ආන්ඩුව කර ගෙන යන පොලිස්-රාජ්‍ය මර්දනයේ තවත් ක්‍රියාවකි. වර්ජක කම්කරුවන් කිහිප දෙනෙකු අත් අඩංගුවට ගෙන ඇත, 40කට ආසන්න සංඛ්‍යාවක් සේවයෙන් පහ කර ඇත. කටුනායක නිදහස් වෙලඳ කලාපයෙහි පිහිටි වර්ජනය පැන නැගී බ්‍රාට්ටෝස් සමාගම හොංකොං දේශය සිය මූලස්ථානය කර ගත් යට ඇඳුම් නිෂ්පාදන ආයතනයකි.

ආන්ඩුවට සහ සමාගමට මෙම ප්‍රහාරය එල්ල කිරීමට හැකියාව ලැබී තිබෙන්නේ නිදහස් වෙලඳ කලාප සහ පොදු සේවා සේවක සමිතිය (නිවෙක සහ පොසේසේස) බ්‍රාට්ටෝස් වර්ජකයන් ආරක්ෂා කිරීමට අනෙක් කම්කරුවන් බලමුද්‍ර නො ගන්වා අරගලයට වල කැපීමට මැදිහත් වීම නිසා ම පමනකි.

රුපියල් 3,000ක මාසික වැටුප් වැඩි කිරීමක් ද සාමාජිකයන් 300කින් පමණ සමන්විත නිවෙක සහ පොසේසේස ශාඛාව පිලිගන්නා ලෙස ද ඉල්ලමින් 1,700කට ආසන්න බ්‍රාට්ටෝස් කම්කරුවෝ පෙබරවාරි 11 දා දින නියමයක් නැති වැඩ වර්ජනයක් කැඳවූහ. නිවෙක සහ පොසේසේසය වැඩ වර්ජනය කැඳවූයේ නැත, එහෙත් බ්‍රාට්ටෝස් කම්කරුවෝ ස්වයංසිද්ධව වැඩ නතර කළහ.

වැඩ වර්ජනය මූලික වශයෙන් ම පුපුරා ගියේ ලාභ ශ්‍රමය පදනම් කර ගෙන ආයෝජන ආකර්ෂණය කර ගනු පිනිස නිවෙක කම්කරුවන්ගේ වැටුප් පහල මට්ටමක පවත්වා ගැනීමේ දී සියලු වෘත්තීය සමිති ආන්ඩුව සමග සහයෝගී වී සිටින බැවිනි. බ්‍රාට්ටෝස් සමාගමෙහි සාමාන්‍ය මාසික වැටුප අතිකාලීන දීමනා ඇතුළුව වුවත් රුපියල් 15,000ට (එ.ජ.ඩො. 135ට) වඩා අඩු ය.

නිවෙක කම්කරුවන්ට වෘත්තීය සමිති අයිතිවාසිකම් කිසිවක් නැත. එම අයිතිවාසිකම් දිනා ගැනීමට සටන් වදිනු වෙනුවට, වෘත්තීය සමිති උත්සාහ දරා ඇත්තේ කම්කරුවන්ගේ දුක් ගැනවිලි කලමනාකරනය වෙත දැනුම් දීමේ නාමයෙන් කම්හල් තුළ පිහිටුවා තිබෙන උපදේශක මන්ඩලවලට ඇතුළත් වීම හරහා සමාගම්වල පිලිගැනීම දිනා ගැනීමට ය.

නිවෙක සහ පොසේසේසය සාකච්ඡාවක් සඳහා කල ඉල්ලීම ප්‍රතික්ෂේප කල බ්‍රාට්ටෝස් සමාගම පෙබරවාරි 14 දා පොලිසිය කැඳවී ය. එදින සන්ධ්‍යාවේ කම්හල වැටලූ පොලිසිය ආයතනයෙන් පිට වී යමින් සිටි වර්ජකයන් දෙදෙනෙකු—අමල් ශාන්ත සහ යූ.ඩබ්ලිව්. ගයාන් ප්‍රදීප්—අත් අඩංගුවට ගත්තේ ය. කම්කරුවන් සිය ගනනක් පොලිසිය වෙත ගොස් ඔවුන් දෙදෙනා නිදහස් කරන ලෙස ඉල්ලා සිටි විට ඔවුන්ට සාහසික ලෙස පහර දුන් පොලිසිය තවත් කම්කරුවන් තිදෙනෙකු අත් අඩංගුවට ගත්තේ ය.

කම්හල වසා දැමූ බ්‍රාට්ටෝස් සමාගම පෙබරවාරි 21 දා තෙක් කම්කරුවන් වැඩ පොලට ඒම වලක්වා ගෙන සිටියේ ය. අනතුරුව පෙබරවාරි 14 දා සහ 21 දා සිදුවීම්වලට සහභාගි වූයේ ය යන චෝදනාව මත අනතුරුව කම්කරුවන් 38කට ආසන්න සංඛ්‍යාවක් සේවයෙන් පහ කලේ ය.

“සොයා ගත යුතු කම්කරුවන්” 20 දෙනෙකුගේ ලැයිස්තුවක් පොලිසිය වෙත ලබා දීමට සහ ඔවුන් සෙවීම සඳහා පොලිසිය වෙත වාහන සැපයීමට ද සමාගම කටයුතු කර ඇති බව කම්කරුවෝ ලෝක සමාජවාදී වෙබ් අඩවියට කියා සිටියහ. යටත් නොවුන හොත් පොලිසියෙන් සිදු වන අඩන්තේට්ටම් වැඩි විය හැකි යැයි පවසමින්, නිවෙක සහ පොසේසේස ලේකම් ඇන්ටන් මාකස් මෙම කම්කරුවන්ගෙන් ඇතැමෙකුට පොලිසියට යටත් වන ලෙස උපදෙස් දුන්නේ ය.

අත් අඩංගුවට ගැනීම් සිදු කර තිබෙන්නේ නිලධාරීන් කිහිප දෙනෙකුට කායිකව පහර දුන්නේ ය යන අනියම් චෝදනා මත ය. එහෙත් කම්කරුවන් එම චෝදනා ප්‍රතික්ෂේප කර ඇත. මැයි 20 දා නඩුව විභාගයට ගැනීමට නියම කර තිබෙන්නේ නිශ්චිත චෝදනා මොනවා ද යන්න පවා කම්කරුවන්ට දැනුම් නො දී ය.

අත් අඩංගුවට ගත් කම්කරුවන් බැලීම සඳහා පොලිස් ස්ථානයට ගිය අවස්ථාවේ නිවෙක සහ පොසේසේස නිලධාරියෙකු වන අසේල ධර්මප්‍රිය දිසානායක රඳවා ගෙන ඔහුට පහර දෙනු ලැබින. පොලිසිය තමන්ට තර්ජනය කල බව දිසානායක ලෝක සමාජවාදී වෙබ් අඩවියට පැවසී ය.

මෙම පොලිස් දඩයම, රාජපක්ෂ ආන්ඩුව බ්‍රාට්ටෝස් සමාගමට දෙන සහයෝගය ප්‍රදර්ශනය වුණු මෑත ම අවස්ථාව යි. 2010 ජනවාරියේ දී සමාගම කම්කරුවන්ට ලබා දීමට නියමිත ප්‍රසාද දීමනා ගෙවීම ප්‍රතික්ෂේප කල අවස්ථාවේ දී ද එය දිස් විය.

2010 පෙබරවාරියේ දී වැටුප් වැඩි කිරීමක් සහ වෘත්තීය සමිති අයිතිවාසිකම් ඉල්ලමින් බ්‍රාට්ටෝස් කම්කරුවන් විරෝධතාවක යෙදුණු පසුව ජනාධිපති සහකාර සිරිපාල අමරසිංහ සන්නද්ධ පුද්ගලයින් සමග කම්හල වෙත පැමිණියේ ය. කම්කරු ආරාමුල් 23ක් මර්දනය කිරීම සම්බන්ධ සිය ඉතිහාසය ගැන කම්කරුවන් හමුවේ පම්පෝරි ගැසු ඔහු, කිසිදු වෘත්තීය සමිති මැදිහත් වීමක් සිදු නො විය යුතු බවට ඔවුන්ට අනතුරු ඇඟවී ය. අනතුරුව කම්කරුවන්ට රුපියල් 1,300ක සුලු වැටුප් වැඩි වීමක් ප්‍රදානය කෙරුන ද වෘත්තීය සමිති අයිතිවාසිකම් ලබා දීම ප්‍රතික්ෂේප කරනු ලැබින.

මෑත ම පොලිස් ප්‍රහාරය සම්බන්ධයෙන් තම සමිතිය දැක්වූ බියගුලු ප්‍රතිචාරය යුක්ති සහගත කිරීමට ප්‍රයත්න දරමින් මාකස් ලෝක සමාජවාදී වෙබ් අඩවියට කියා සිටියේ, තම සමිතිය නීතිමය වශයෙන් පොලිසියට අභියෝග කිරීමට යන බව යි, ජාතික කම්කරු උපදේශක සභාවේ (එන්එල්පීසීයේ) දී ප්‍රශ්නය මතු කොට “ජාතික සහ ජාත්‍යන්තර උද්ඝෝෂනයක්” දියත් කිරීමට උත්සාහ කරන බව යි.

වර්ජනය එන්එල්පීසීය අතට හරවා යැවීමට මාකස් දරන වැයම වනාහි සමාගමේ සහ ආන්ඩුවේ අවශ්‍යතා බලාත්මක කිරීමට ඔහු තුළ පවතින සුදානම පෙන්නුම් කරන අනතුරු ඇඟවීමකි. 2008 දී ගෝලීය මූල්‍ය අර්බුදයෙන් ශ්‍රී ලාංකික අපනයනවලට, විශේෂයෙන් ම ඇඟලුම්වලට පහර වැදුණු විට ආන්ඩුව යලි කැඳවූ එන්එල්පීසීය යනු ආන්ඩුව, සේවා යෝජකයා සහ සමිති නියෝජිතයන් යන පාර්ශ්ව තුනෙන් සමන්විත සංගතවාදී මන්ඩලයකි.

කම්කරුවන් දසදහස් ගනනකින් සේවක සංඛ්‍යාව අඩු කිරීමට සහ දුෂ්කරතාවට පත් සමාගම්වලට ඇප දී බේරා ගනු පිනිස කම්කරුවන්ගේ සේවා කොන්දේසිවලට පහර දීමට, මාකස් සහ

අනෙක් සමිති නායකයෝ 2009 දී එන්එල්ඒසීයේ දී එකඟ වූහ. එම වසරේ දී කම්කරුවන් 60,000කට පමණ සිය රැකියා අහිමි විය.

මාකස්ගේ “ජාත්‍යන්තර උද්දෝෂනය” තුළ ප්‍රධාන වශයෙන් අඩංගු වන දෙය නම්, නිදහස් වෙළඳ කලාප තුළ පවතින කොන්දේසි “පරීක්ෂා කිරීම” සඳහා පසු ගිය වසරේ ශ්‍රී ලංකාවෙහි වාරිකා කල ඇමරිකානු ඒඑල්එල්-සීඅයිඕව බදු සමිති නිලධාරීන් සමග ඇති කර ගන්නා සහයෝගිතාව යි. ඒඑල්එල්-සීඅයිඕව එක්සත් ජනපදය තුළ දී උත්සාහ දරමින් සිටින්නේ ආරක්ෂණවාදී වැඩ පිලිවෙලවල් සකසා ගැනීම සඳහා ය. එමෙන් ම, මූලෝපායාත්මකව වැදගත් ශ්‍රී ලංකා දිවයින සම්බන්ධ එක්සත් ජනපද අවශ්‍යතා ආරක්ෂා කරනු පිනිස සහ වර්ධනය වන විට ආනුභාවයට එරෙහිව සටන් කරනු පිනිස කොලඹ ආන්ඩුවට ආර්ථික සහ රාජ්‍ය තාන්ත්‍රික පීඩනය යොදා ඇති ඔබ්බා පාලනාධිකාරය සමග ද එය සමීපව වැඩ කරයි.

බ්‍රාට්ස් නිෂ්පාදන මිල දී ගන්නා බහුජාතික සමාගම්වල සහාය ලබා ගැනීමට තමන් උත්සාහ දරන බව මාකස් පසු ගිය වසරේ ප්‍රකාශ කලේ ය. එහෙත්, ශ්‍රී ලංකාවේ නිදහස් වෙළඳ කලාප බදු ලාභ ශ්‍රම වේදිකාවලින් සුපිරි ලාභ මිලිකා ගැනීමෙහි නියැලී සිටින්නේ එක්සත් ජනපදය මූලස්ථානය කර ගත් වැනිටි ටෙයාර්, විශානියා, රෙඩ්කැට්ස් යූඑස්ඒ සහ ග්‍රැට් ඔෆ් ද ලුම් වැනි මෙම සමාගම් ම ය. මෙම නිදහස් වෙළඳ කලාප තුළ, පහල වැටුප් ලබන කම්කරුවෝ 250,000කට වැඩි සංඛ්‍යාවක්—ඔවුන්ගෙන් සියයට 80ක් ස්ත්‍රී කම්කරුවන් ය—සේවයෙහි යොදවා සිටිති.

2006 සිට නිසි වැටුප් වැඩි වීමක් ලැබී නැති ශ්‍රී ලාංකික ඇගයුම් කම්කරුවෝ දැන් අහස උසට නැගෙන ජීවන වියදම්වලින් පහර කමින් සිටිති. පසු ගිය ජනවාරි මාසයේ දී—ජනවාරි මාසයේ පැවති සියයට 6.8 සිට—නිල වාර්ෂික උද්ධමනය මාස 25ක් තුළ ඉහල ම මට්ටමට, එනම් සියයට 7.8ට නැගුණේ ය. ආහාර මිල ගනන් ඉතා වේගයෙන් ඉහල යමින් පවතින බව මහ බැංකුව පවා පිලිගෙන ඇත.

මුල් අපනයනවලින් සියයට 45ක වගකීම දරන්නේ ඇගයුම් කර්මාන්තය නිසා, සමිතිවල ආධාරය ලබන රාජපක්ෂ ආන්ඩුව ඇගයුම් කම්කරුවන්ගේ අරගල කුඩු කර දැමීමට අධිෂ්ඨාන සහගතව සිටී. පසු ගිය වසරේ කර්මාන්තය ලද මුල් අපනයන ආදායම එ.ජ.ඩො. බිලියන 3.3ක් විය—එනම්, ගෝලීය මූල්‍ය අර්බුදයේ සහ එක්සත් ජනපද සහ යුරෝපා සංගම් බදු සහන අහිමි වීමේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස 2009 දී ඇති වූ සියයට 22ක පහත වැටීමෙන් සුලු වශයෙන් ගොඩ ඒමක් විය.

පසු ගිය වසරේ දී—අපේක්ෂිත ඉලක්කය ව පැවති ඩොලර් බිලියන 1ට වඩා බොහෝ අඩුවෙන්—ඩොලර් මිලියන 375ක් පමණක් ලගා කර ගත් ආන්ඩුව විදේශීය ආයෝජන ආකර්ෂනය කර ගැනීම සඳහා හැකි මුල් වැර යොදමින් සිටී. “කුලියට ගැනීමට සහ දොට්ට දැමීමට තිබෙන නිදහස අඩු වීමක් ලෙස ආයෝජකයන් දකින කම්කරු නීති” පිලිබදව දෝෂාරෝපනය කල සන්ඩේ ටයිම්ස් ආර්ථික විශ්ලේෂක නිමල් සඳරත්න, “ශ්‍රී ලංකාව තව දුරටත් ලාභ ශ්‍රමය සහිත රටක් නො වේ. වඩා ලාභ ශ්‍රමය සහිත වියට්නාමය සහ බංග්ලාදේශය වැනි වෙනත් රටවල් පවතින බව පෙනේ” යැයි ද සඳහන් කලේ ය.

ශ්‍රී ලාංකික කම්කරු පන්තිය තුළ වර්ධනය වන නොසන්සුන්කම පිලිබදව තදින් කලබලයට පත්ව සිටින රාජපක්ෂ පාලන තන්ත්‍රය තමන් කම්කරු අරගල නොඉවසන බව පෙන්වීම කරමින් සිටී. අත්‍යවශ්‍ය භාන්ඩවල මිල ඉහල දැමීම, නව බදු පැනවීම, සහනාධාර කැපීම සහ අධ්‍යාපන සහ සෞඛ්‍ය කප්පාදු ඇතුලු ජනාන්තර මූල්‍ය අරමුදලෙන් නියම කෙරුණු පටි තද කිරීමේ වැඩ පිලිවෙලවල් ක්‍රියාවට දැමීමට එය අදහස් කර ගෙන සිටී.

දරුණු පොලිස් මැදිහත් වීම වූකලී ලොව වටා ආන්ඩු සහ සේවා යෝජකයන් කර ගෙන යන වඩ වඩා ප්‍රවන්ධකාරී වන මර්දනයේ

කොටසකි. බංග්ලාදේශයේ සහ කාම්බෝජයේ ඇගයුම් කම්කරුවන් ද ස්පාඤ්ඤයේ ගුවන් ගමන් පාලකයන් ද පසු ගිය මාස කිහිපය තුළ දී මීට සමාන වර්ජන බිඳීමේ මෙහෙයුම් අත්දැක ඇත.

බ්‍රාට්ස් කම්කරුවෝ කිහිප දෙනෙක් දරුණු සේවා කොන්දේසි සහ අප්‍රමානවත් වැටුප් පිලිබදව ලෝක සමාජවාදී වෙබ් අඩවිය සමග කතා කලහ. වන්ද්‍රාවතී අදහස් දක්වමින් කියා සිටියේ, වැටුප් වැඩි වීමක් ලබා දෙනු වෙනුවට කලමනාකරනය පොලීසිය මුදා හැර ඇති බව යි. ඇ මෙසේ ද පැවසුවා ය:

“කලාපෙ හරියට වහල් කඳවුරක් වගේ. ඒ නින්දා, අපේ අයිතිවාසිකම් ආරක්ෂා කරගැනීම සඳහා සටන් කිරීමට කම්කරුවෝ එකමුතු වෙන්න ඕන.”

බොහෝ කම්කරුවන් සමිතියට එක් වීමට පසුබට කරවමින් කම්කරුවන්ගේ අයිතිවාසිකම් ආරක්ෂා නො කර සිටීම පිලිබදව වන්ද්‍රාවතී නිවෙක සහ පොසේසේස සමිතිය විවේචනයට ලක් කලේ ය.

“කම්කරුවන් සාමාජික මුදල් ගෙවනව උනාට අත් අඩංගුවට ගත්තු කම්කරුවන්ට ඇප දෙන්න සමිතිය උදව් කෙරුවේ නැහැ, කම්කරුවන්ට සිද්ධ වුනා අරමුදල් එකතු කරන්න. වෙන කිසිම සමිතියක් අපේ උදව්වට ආවේ නැහැ, අපි තනි වුනා. කලමනාකරනයටයි පොලීසියටයි අපේ අරගලය මර්දනය කරන්න පුලුවන් උනේ ඒක යි” ඇ පැවසුවා ය.

තවත් ස්ත්‍රී කම්කරුවෙකු වන මල්ලිකා මෙසේ විස්තර කලා ය: “අපි අතිකාල පැය දෙකකුත් එක්ක උදේ 7.30 ඉදන් සවස 5.30 වෙනකල් වැඩ කරනවා. සමහර දවස්වල, පාන්දර 2 වෙනකල් අතිකාල කරන්න කියලා ඒ ගොල්ල අපට බල කරනවා.” බ්‍රාට්ස් සමාගමෙහි වසර 20කට වැඩි කාලයක් සේවය කර තිබෙන කම්කරුවන්ට මසකට ලැබෙන්නේ රුපියල් 20,000කට ආසන්න වැටුපක් බවත් නමුත් සාමාන්‍ය මාසික වැටුප රුපියල් 13,000-15,000 බවත් ඇය පැවසුවා ය. “ඒකෙනුත් රුපියල් 3,000ක් බෝඩීමටයි 7,000ක් විතර කැමටයි ගෙවන්න අපට සිද්ධ වෙනව. ලෙඩට දුකට වියදම් කෙරුවට පස්සේ අපේ අතේ ඉතිරි වෙන දෙයක් නැහැ. සමහර කම්කරුවෝ බෙහෙත් ගන්න තමන්ගේ රත්තරන් බඩු උගස් කරල තියෙනව.”

දෙමල බෙදුම්වාදී එල්ටීටීඊ ව්‍යාපාරයට එරෙහි යුද්ධය අවසන් වූනු පසුව ජීවන තත්ත්වයන් වැඩි දියුණු වනු ඇති බවට ආන්ඩුව කල ප්‍රකාශ හෙලා දුටු මල්ලිකා මෙසේ කියා සිටියා ය: “යුද්ධයෙන් පස්සේ මහජනයාට සහනයක් සලසනව ය, වැටුප් වැඩි කරනව ය කියලා ආන්ඩුව පොරොන්දු උනා. ඒත් අපට ලැබිවිච දෙයක් නැහැ. ඒ උනාට ජීවන වියදම අහස උසට නගිනවා.”

බ්‍රාට්ස් කම්කරුවන් ආරක්ෂා කිරීම සඳහා පෙරට එන ලෙසත් සියලු පොලිස් චෝදනා ඉවත දමා සේවයෙන් ඉවත් කල සියලු කම්කරුවන් යලි සේවයේ පිහිටුවිය යුතු යැයි බල කරන ලෙසත් සමාජවාදී සමානතා පක්ෂය සියලු කම්කරුවන්ගෙන් ඉල්ලා සිටී. මූලික අයිතිවාසිකම්, හොඳ පඩි සහිත රැකියා සහ යහපත් ජීවන තත්ත්වයන් සඳහා කරන සටන, ශ්‍රී ලාංකික ප්‍රභූ පැලැන්තියේ ලාභ අවශ්‍යතා සමග වෙලී පැටලී තිබෙන නිවෙක සහ පොසේසේස හෝ වෙනත් සමිති හරහා පෙරට ගෙන යා නොහැකි බව සක් සුදක් සේ පැහැදිලි ය. කම්කරුවන් තමන්ගේ ම ක්‍රියාකාරී කම්ටු ගොඩ නගා ගෙන, සමාජවාදී ප්‍රතිපත්ති සඳහා සහ කම්කරු පන්තියේ අවශ්‍යතා අනුව සමාජය ප්‍රතිසංවිධානය කරන කම්කරුවන්ගේ සහ ගොවීන්ගේ ආන්ඩුවක් සඳහා කරන සටනේ කොටසක් ලෙස, ශ්‍රී ලංකාව තුළ සහ ජාත්‍යන්තරව සිටින අනෙක් කම්කරු කොටස් වෙත හැරී ගත යුතු ය.